

[C. F. Sørensen.]

Forsvarsvæsen smuldrede mellem Fingrene paa de Mænd, som skulde ordne de daglige Forhold, have Ansvar og Ledelsen. Jeg forstaar derfor saa udmærket godt, at man vil bort fra Ordningen af 1922. Jeg skal ikke pine Partiet Venstre med i højere Grad at vende tilbage til Fortiden. Det er Synd, at røre mere ved de smertelige Minder og de smertelige Saar, som denne Forsvarsordning skabte. Men jeg vil gerne have Lov til at sige til dem, der bærer Ansvar for det Forslag, der i Dag ligger paa Landstingets Bord, at hvis de tror, at Glæden og Nyttens under den nye Ordning bliver større, tror jeg, de vil opdage, at de har taget fejl. Der er rettet nogle Skavanker her og der, men Ordningen af 1922 var saa slet, at den overhovedet ikke ved at rettes kan blive en god Ordning. Venstres nye Forslag, som kaldes Forslag til Lov om Hærens Ordning og Forslag til Lov om Søværnets Ordning, mangler efter min og mit Partis Opfattelse meget. Der er Mangler lige fra Begyndelsen til Slutningen. I Begyndelsen mangler disse Forslag om Hærens og Søværnets Ordning en Undertitel. Der skulde staa som Undertitel følgende: Hug en Hæl og klip en Taa — frit bearbejdet efter Forsvarslovene af 1922. Thi disse Forslag er ikke selvstændige Forslag, de betegner ikke en Nyordning. Det, der foreligger her, er en Omarbejdelse af Forsvarslovene af 1922, en Ændring, som paa visse Omraader vil medføre Forbedringer, men som ogsaa har Mangler, der ikke kan ændres.

Naar man ser paa de foreliggende Lovforslag og paa Forsvarslovene af 1922, vil man se, at der er sket en principiel Forandring. I 1922 var Hovedopgaven for Søværnet udtrykkelig fremhævet. Det hedder saaledes i § 1 i Loven om Søværnets Ordning af 1922, at dets Opgave er at forsvare Danmarks nationale Sikkerhed, dets Højhedsret og Neutralitet i Overensstemmelse med Folkeforbundspagten og indgaaede Konventioner og med dette Formaal for Øje at udføre Kystbevogtningstjeneste og Neutralitetsbevogtningen af Søterritoriet, sikre Forbindelsen mellem Landsdelene, sikre Trafikken i Farvandene, beskytte danske Handelsskibe o. lign. I Loven om Hærens Ordning findes ikke noget tilsva-

rende, men Militærvæsenets Opgaver blev for Hæren og Søværnet under eet angivet i det Lovforslag, som af Venstregeringen blev fremsat i 1927 med Titel: Forslag til Lov om Rigets Forsvar. Her var der Tale om en Enhedslovgivning, ikke om et særligt Forslag om Hærens Ordning og et Forslag om Søværnets Ordning, og Forslaget faldt i tre Dele: Forsvarets Maal og Midler, Hærens Ordning og Søværnets Ordning. I § 1 i dette Forslag til en fælles Ordning fremhæves som en Hovedopgave: at forsvare Danmarks nationale Uafhængighed o. s. v. Som jeg alt har sagt, er der i de Forslag til Lov om Hærens og Søværnets Ordning, som det høje Landsting behandler i Dag, ikke nævnt nogen Hovedopgave. Jeg spørger: Betyder det, at Hovedopgaven ikke mere nævnes, en Demokratisering af Militærlovene, eller er det Ordene: Folkeforbundspagten og indgaaede Konventioner, der har virket irriterende og generende paa Partiet Venstre?

Jeg har sagt, at Undertitelen paa disse Forslag burde være: Hug en Hæl og klip en Taa. Thi for Socialdemokratiet staa disse Forslag om en Hær- og Søværnsordning ikke som nye Militærforslag, ikke som Forslag til en ny Militærordning, men som en Beskæring, en Sammendragning af Militærordningen af 1922. De aarlige Udgifter til den nuværende Militærordning andrager nu for begge Vaaben tilsammen 41½ Mill. Kr. Paa Finansloven, som nylig er vedtaget, er der under § 22, Krigsministeriet, opført en Udgift paa 38,3 Mill. Kr., og under § 23, Marineministeriet, en Udgift paa 23 Mill. Kr., i alt en Udgift paa begge Militærbudgetter paa 61,3 Mill. Kr. Men som vi alle ved, er der paa de militære Budgetter gemt en Del civile Virksomheder, som beslaglægger en Snes Mill. Kr.: Geodætisk Institut, Militærhospitalet, Fyr- og Vagervæsenet, Lods væsenet, Redningsvæsenet, Meteorologisk Institut, Fiskeriinspektionen og Pensioner, Forrentninger og Afskrivninger. Den rene Nettoudgift udgør som nævnt 41½ Mill. Kr.

De nu forelagte Forslag indeholder bestemt fastsatte Beløb til Udgifter: For Hærens Vedkommende 24 Mill. Kr., for Søværnets Vedkommende 11½ Mill. Kr., altsaa i alt 35½ Mill. Kr. Det bliver for Finansaarene 1932—33 og 1933—34 en Nedgang i Militæruddgifterne paa 6 Mill. Kr.